

Nr 4

Av fröken **Karlisson m. fl.**, *angående tullskyddet för asbestpackningar.*

I den av 1958 års B-riksdag antagna nya tulltaxan, vilken trädde i kraft den 1 januari 1959, har för varugruppen packningar och tätningar av asbest (nr 68.13) införts tullfrihet. Detta innebär att den i den tidigare gällande tulltaxan under stat. nr 1244—1245 upptagna tullen för angivna varuslag kr. 0: 25 per kg slopats.

Som motiv för tullens slopande anförde på sin tid tulltaxekommittén, att kommittén, med hänsyn till bl. a. den omständigheten att endast obetydlig tillverkning förekomme inom landet, funnit övervägande skäl tala för ett avskaffande av tullen, något som med hänsyn till dennas ringa storlek knappast komme att innebära någon märkbar förändring i konkurrensförhållandena. Angivna motiv, som jämväl åberopades i propositionen, torde ock ha varit utslagsgivande för riksdagens beslut. Dess värre utgick tulltaxekommittén och därmed även riksdagen därvid från oriktiga förutsättningar. Asbestpackningar och asbesttätningar tillverkas nämligen av ett industriföretag i Hälsingborg, och dess tillverkning kan icke anses obetydlig. Tvärtom spelar den en relativt betydande roll för vårt lands försörjning. Företagets produktion har hittills täckt förbrukningen i landet till 25—50 procent, med vissa variationer år från år. Företaget är ensamt i sitt slag i Sverige. Den årliga produktionen belöper sig till mellan 110 och 120 ton, vilket motsvarar ett värde av cirka 1 milj. kronor. Till jämförelse må nämnas att enligt den officiella importstatistiken importen år 1945 uppgick till 108 ton motsvarande ett värde av 1 081 000 kronor. Motsvarande importsiffror utgjorde för år 1951 168 ton med ett värde av 1 937 000 kronor, år 1956 158 ton med ett värde av 2 435 000 kronor samt år 1957 167 ton med ett värde av 2 794 000 kronor.

Ej heller var det riktigt, att den tidigare tullen, kr. 0: 25 per kg, saknade nämnvärd betydelse ur konkurrenssynpunkt. Visserligen hade det ursprungliga reella tullskyddet, vilket fastställdes vid 1929 års riksdag, på grund av den successiva penningvärdeförsämringen relativt sett minskat i betydelse. Från början motsvarade detsamma ca 25 % av värdet, medan det vid tidpunkten för tullens slopande icke betydde mer än ca 4 % av värdet. Till jämförelse kan nämnas, att normaltullsatsen av tulltaxekommittén angivits till 10 à 11 procent. Innebörden härav torde vara att ett tullskydd av nämnda storleksordning i och för sig varit rimligt och i överensstämmelse med de allmänna principer efter vilka den nya tulltaxan utarbetats. Trots

att den slopade tullen var blygsam gav densamma av allt att döma dock ett visst, alls icke betydelsefyllt skydd för den inhemska produktionen mot den utländska konkurrensen, så länge konkurrensen höll sig inom måttliga gränser. Enligt uppgift har endast tack vare tullskyddet den inhemska tillverkarens kalkyler gått ihop. Det senaste året har emellertid den utländska konkurrensen blivit allt hårdare, samtidigt som den inhemske tillverkaren, som blivit alltmera handikappad av den högre svenska kostnadsnivån, fått allt svårare att hävda sig. När tullen nu fallit bort, har tillverkningen blivit i huvudsak förlustbringande. Enligt vad företaget uppgivit föreligger risk för att, om icke någon ändring sker, företaget måste upphöra med tillverkningen, varvid samtliga anställda, 25 man, måste friställas. 1958 års B-riksdags beslut kan sålunda komma att få vittgående och bekymmersamma konsekvenser för företaget och dess anställda.

I förevarande läge synes en tullsats av 8 % å värdet vara av behovet påkallad för att skapa ett något så när tillfredsställande skydd för den inhemska produktionen. Det är i allt fall angeläget, att ett tullskydd för produktionen återinföres utan tidsutdräkt.

Ett starkt vägande skäl för att förevarande tullfråga av riksdagen upptages till förnyad omprövning utgöres av den omständigheten, att upprätthållandet av en tillverkning av asbestpackningar är av stor betydelse med tanke på landets försvarsberedskap, något som ej heller beaktades vid den tidigare behandlingen. Upprätthållandet av en svensk industriell tillverkning av dylika produkter är i en avspärningssituation helt enkelt oundgängligen nödvändig. Det var av beredskapsskäl som tullen på sin tid infördes, och beredskapssynpunkten talar även nu för tullens återinförande.

Till belysande av försvarsberedskapssynpunkten må ytterligare framhållas, att hithörande artiklar användes av ett stort antal svenska industrier. Även om produkten ur större synvinkel kan synas ringa fyller den en mycket betydelsefull uppgift och intager t. o. m. i viss mån en nyckelställning inom den industriella produktionen. Tätningar och packningar av asbest är i dag på många områden en nödvändig vara såsom isoleringsmaterial vid höga och mycket höga temperaturer, höga tryck samt mot syror och oljor. Driften kan på många håll över huvud taget icke fungera utan tillgång till dylika tätningar och packningar. Användningsområdet omfattar järnbruken, cellulosaindustrien, tegelindustrien samt kemiska industrien, varven m. fl. Som exempel på mindre användningsområden kan nämnas pumpar för hydroforer och oljeanläggningar m. m. Under andra världskriget utgjordes ett betydelsefullt användningsområde av gengasdriften. Flottans fartyg är också stora förbrukare av packning, utan vilken artikel fartygen icke kan hållas i gång. Därest statens järnvägar i en avspärningssituation blir nödsakade använda ånglokomotiv i händelse av avbrott i den elektriska kraftförsörjningen, kan ångloken icke fungera utan packningar, ej heller de elektriska ångkraftverken.

Det må nämnas, att i det nordiska ekonomiska samarbetsutskottets huvudrapport tullen å hithörande produkter föreslagits till 8 %.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte upptaga frågan om tullskyddet för asbestpackningar (68.13) till förnyad prövning och därvid fastställa tullen för angivna produkter till 8 % av värdet eller

att, för den händelse hinder skulle anses föreligga för fastställande av en värdetull av denna storleksordning innan frågan om en eventuell nordisk tullunion avgjorts, den tidigare tullen av kr. 0:25 per kg omedelbart återinföres såsom provisorium.

Stockholm den 15 januari 1959

Eva Karlsson

Einar Henningsson

Sven Svensson

i Krokstorp

Jean Braconier

Eric Nelander